

อิทธิพลของการรับรู้สภาพแวดล้อมภายนอกและคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่
ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จในการดำเนินงาน
ของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

Influence of Perceived External Environments and Entrepreneur
Characteristics Affecting the Competitive Advantage
and the Successful Operation of Nam-Hom Coconut Farmers
in Ratchaburi Province

วรรัตน์ ศุภมงคลชัย¹ ภฤศญา ปิยนุสรณ์²

Worarat Suphamongkhonchai, Phrutsaya Piyanusorn

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมภายนอก
คุณลักษณะของผู้ประกอบการ การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จในการ
ดำเนินงานของเกษตรกร 2) ศึกษาอิทธิพลของสภาพแวดล้อมภายนอก และคุณลักษณะของ
ผู้ประกอบการ ที่ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จในการดำเนินงาน
ของเกษตรกร และ3) ศึกษาการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการ
ดำเนินงานของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ใช้แบบสอบถาม เป็น
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน จำนวน 346 ตัวอย่าง ซึ่งกลุ่ม
ตัวอย่าง คือ เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี สถิติที่ใช้ในการวิจัย ใช้การแจก
แจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สถิติค่า T-Test, FTest และ
การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นพหุ ผลวิจัย พบว่า 1) ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ประกอบไป
ด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา แหล่งเงินทุน และประสบการณ์ด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรที่
แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันไม่ต่างกัน ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่
แตกต่างกัน ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่แตกต่างกัน 2) สภาพแวดล้อม
ภายนอก ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเทคโนโลยี ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความ
ได้เปรียบทางการแข่งขันไม่ต่างกัน ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการเมือง และด้านเศรษฐกิจที่

Received: 2023-03-22 Revised: 2023-04-25 Accepted: 2023-04-27

¹ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร Master of Business
Administration Program Faculty of Management Science Silpakorn University. Corresponding Author
e-mail: suphamongkhonch_w@silpakorn.edu

² หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต/คณะวิทยาการจัดการ/มหาวิทยาลัยศิลปากร Master of Business
Administration Program Faculty of Management Science Silpakorn University.

แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างรายได้เปรียบเทียบการแข่งขันที่ต่างกัน 3) คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ด้านความเป็นตนเอง ด้านความมีนวัตกรรม ด้านความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ และความกล้าในการแข่งขัน ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างรายได้เปรียบเทียบการแข่งขันไม่ต่างกัน ส่วนคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ด้านความกล้าเสี่ยงที่ต่างกัน ส่งผลต่อการสร้างรายได้เปรียบเทียบการแข่งขันที่ต่างกัน 4) การสร้างรายได้เปรียบเทียบการแข่งขัน ด้านกลยุทธ์ต้นทุน ด้านการสร้างความแตกต่าง ด้านการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน และความกล้าในการแข่งขัน และด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างรายได้เปรียบเทียบการแข่งขันไม่ต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords): สภาพแวดล้อมภายนอก; คุณลักษณะของผู้ประกอบการ; การสร้างรายได้เปรียบเทียบการแข่งขัน; ความสำเร็จในการดำเนินงาน

Abstract

The objectives of research were to 1) Study the level of perceived external environments, entrepreneur characteristics, competitive advantage, and successful operation of nam-hom coconut farmers in Ratchaburi province 2) Study the influence of the external environments and entrepreneur characteristics affecting the competitive advantages and successful operation of nam-hom coconut farmers in Ratchaburi province 3) study the competitive advantages lead to the successful operation of nam-hom coconut farmers in Ratchaburi province. The sample was selected based on Stratified Random Sampling. The sample was 346 of nam-hom coconut farmers in Ratchaburi province. Data were analyzed using statistics including frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, T-Test, F-test, and multiple linear regression analysis. The result of research indicated that 1) Personal factors including gender, age, education level, source of investment funds and experience in farming occupations differences affect the competitive advantages had indifferent but the average monthly differences affect to the competitive advantages had indifferent 2) External environment factors including Social and cultural and technology differences affect to the competitive advantages had indifferent but the external environment consisted of political and economic differences affect to the competitive advantages had indifferent 3) Entrepreneur Characteristics factors including Autonomy, Innovativeness, Risk Tasking and Proactiveness differences affect to the competitive advantages had indifferent but Entrepreneur Characteristics including competitive differences affect to the competitive advantages had indifferent 4) Competitive advantages factors

including Cost Leadership, Differentiation, Focus or Niche and Quick Response differences affect to the competitive advantages had indifferent.

Keywords: External Environment; Competitive Advantage; Entrepreneur Characteristic; Successful Operation

บทนำ (Introduction)

ประเทศไทยเป็นประเทศทางเกษตรกรรมที่อยู่คู่กับคนไทยมาอย่างยาวนานจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งภาคเกษตรนั้นมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอย่างมาก เพราะมีการจ้างงานสูงถึงกว่าร้อยละ 30 ของกำลังแรงงานทั้งประเทศ ครอบคลุมถึง 6.4 ล้านครัวเรือน และที่ดินทำการเกษตรครอบคลุมถึงร้อยละ 40 ของพื้นที่ทั่วประเทศ (กิตติศักดิ์ ทองมีทิพย์, 2564) ด้วยความต้องการที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้การส่งออกสินค้าทางการเกษตรเพิ่มขึ้น และมีลักษณะแข่งขันที่สูง การทำเกษตรกรรมส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาปัจจัยในหลาย ๆ อย่างที่ช่วยให้พืชผลทางการเกษตรเจริญเติบโตเป็นที่น่าพึงพอใจและส่งผลให้เกิดรายได้ต่อเกษตรกรเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเทคโนโลยี ที่มีส่วนช่วยพัฒนาผลผลิตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ และทางด้านการเมือง ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงผลผลิตทางการเกษตร ยิ่งถ้ารัฐบาลได้เข้าไปส่งเสริมในพื้นที่เพาะปลูกการเกษตร จะช่วยให้เกษตรกร ตัดสินใจเลือกการผลิตผลผลิตที่เหมาะสมต่อสภาพการณ์ในช่วงนั้นที่สร้างโอกาสในการแข่งขันให้เกษตรกรมีความได้เปรียบทางการแข่งขันในระดับสูง นอกจากนั้นยังต้องมียุทธศาสตร์และความเข้าใจในธรรมชาติของพืชเพื่อให้สามารถดูแลผลผลิตให้เจริญเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ความเชี่ยวชาญของเกษตรกรเอง หรือมีการปลูกพืชผสมผสานเพื่อเกื้อหนุนกัน ในบางครั้งอาจต้องมีการลองผิดลองถูกและเรียนรู้เพื่อนำมาปรับใช้ เพราะสภาพพื้นที่ในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง จึงต้องมีการทำเกษตรกรรมที่เหมาะสมกับกับสภาพภูมิศาสตร์ของแต่ละพื้นที่ ทำให้ในปัจจุบันทั่วประเทศไทยมีการทำเกษตรกรรมที่หลากหลายนั่นเอง (สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร, 2563)

ปัจจุบันสินค้าเกษตรเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นผลจากการเติบโตของประเทศอุตสาหกรรมใหม่ และประชากรโลกที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ความต้องการสินค้าทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยประเทศไทยก็ยังเป็นผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรรายสำคัญของโลก สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพความพร้อมของภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสม ซึ่งเป็นจุดแข็งในการที่จะสร้างโอกาสและพัฒนาภาคเกษตร นำไปสู่การยกระดับสินค้าเกษตรรวมถึงคุณภาพชีวิตและความมั่นคงในอาชีพของเกษตรกรไทยได้อย่างยั่งยืนต่อไป (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2563) ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตร อันดับที่ 8 ของโลก รองจาก สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา จีน แคนาดา บราซิล อินเดีย

ออสเตรเลีย และชิลี ในไตรมาสแรกของปี 2564 ไทยส่งออกสินค้าเกษตรสู่ตลาดโลกไม่ว่าจะเป็น ผลไม้ หรือยางพารา เป็นต้น ประมาณ 231,468 ล้านบาทหรือสหรัฐฯ ขยายตัว ร้อยละ 13 เมื่อเทียบกับ ช่วงเวลาเดียวกันของปี 2563 (เดือนมกราคม – ตุลาคม) โดยเฉพาะสินค้าเกษตรอย่างมะพร้าว น้ำหอม ที่มีปริมาณการส่งออกมะพร้าวทั้งสดและแห้ง มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.28 และมีมูลค่าการ ส่งออก 144 ล้านบาทหรือสหรัฐฯ โดยไทยมีการส่งออกมะพร้าวไปยังจีนมากที่สุดโดยคิดเป็นร้อยละ 80.92 ของสัดส่วนการส่งออกของทั้งหมด รองลงมาคือ สหรัฐฯ ฮองกง สิงคโปร์ และออสเตรเลีย ตามลำดับ (ศูนย์สารสนเทศการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2564)

ภาคเกษตรกรรมของไทยมีความหลากหลาย และในปัจจุบัน “มะพร้าวน้ำหอม” ได้ กลายเป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทย เป็นพืชที่อยู่คู่คนไทยมาตั้งแต่อดีต ทำให้ใน ปัจจุบันกลายเป็นพืชเศรษฐกิจที่ผู้คนนิยมปลูกกันเป็นอย่างมาก โดยในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาความ ต้องการมะพร้าวน้ำหอมทั่วโลกเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จากกระแสด้านสุขภาพที่ผู้คนต่างให้ ความสำคัญกับเลือกอาหารและเครื่องดื่มที่ให้คุณค่าทางโภชนาการที่สูง ซึ่งการปลูกมะพร้าวน้ำหอม ในปัจจุบันมีการเพาะปลูกอยู่หลากหลายภูมิภาค แต่พื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกมากที่สุดคือ ภาคกลาง โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ที่มีการเพาะปลูกมะพร้าวน้ำหอมมากที่สุดในประเทศไทย (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดราชบุรี, 2564) ถือได้ว่าเป็นแหล่งปลูกมะพร้าวที่ดีที่สุดกว่าที่อื่น เนื่องจากในพื้นที่จังหวัดราชบุรีมีความได้เปรียบทางด้านต้นทุนทางธรรมชาติหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็น เรื่องของการทำเลการปลูกมะพร้าวเป็นที่ดินลุ่มแม่น้ำที่น้ำทะเลท่วมถึง เป็นแหล่งดินดี มีแร่ธาตุ อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะธาตุโพแทสเซียมในปริมาณสูง มีการทับถมของดินตะกอน และแหล่งน้ำ ธรรมชาติ มีความหลากหลายคือ น้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม เหมาะสำหรับปลูกมะพร้าวเป็นอย่างมาก อีกทั้งมีแหล่งน้ำหล่อเลี้ยงสวนมะพร้าวอยู่ตลอดเวลา ทำให้มะพร้าวน้ำหอมมีคุณลักษณะพิเศษ คือ รสชาติความหวานหอมอร่อย ต้มแล้วชื่นใจ เนื้อมะพร้าวมีรสชาติหวานกลมกล่อมและมีกลิ่น หอม อีกทั้งความสามารถจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่พยายามพัฒนาคุณภาพเน้นการปลูกแบบอินทรีย์ จนทำให้มะพร้าวน้ำหอมราชบุรีมีรสชาติหวาน หอม ปลอดภัย และได้กลายเป็นสินค้าขายดี (เทคโนโลยีชาวบ้าน, 2565) ที่ผู้บริโภคนิยมรับประทานทั้งผลอ่อนและผลิตเป็นเครื่องดื่มน้ำมะพร้าว เพื่อสุขภาพ อีกทั้งในมะพร้าวหนึ่งลูกสามารถนำไปใช้ได้ทั้งเนื้อ หรือคั้นเป็นกะทิก็ได้ กรดไขมันที่อยู่ใน น้ำมันมะพร้าวนั้นเป็นกรดไขมันที่ร่างกายสามารถนำไปใช้ได้อย่างรวดเร็วและไม่สะสมในร่างกาย จึงต่อดีต่อผู้ที่กำลังควบคุมน้ำหนักและผู้ป่วยโรคหัวใจ (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์, 2562) เนื่องจากคุณประโยชน์ที่หลากหลาย ทำให้มะพร้าวเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศและ เป็นที่ชื่นชอบทั้งของชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก

มะพร้าวในปัจจุบันมีอยู่หลากหลายสายพันธุ์ และเป็นพืชทางเศรษฐกิจที่มีการลงทุนเพียงครั้ง เดียว แต่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ระยะยาว 10-20 ปี และในประเทศไทยก็มีสายพันธุ์ของมะพร้าว

อยู่ไม่น้อย ไม่ว่าจะเป็น มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวขอ มะพร้าวพันธุ์มลายูสีเหลืองต้นเดี่ยว มะพร้าวกะทิ มะพร้าวพวงทอง มะพร้าวสีสุก มะพร้าวน้ำหอมสามพราน เป็นต้น ซึ่งในแต่ละพื้นที่ที่สามารถปลูกมะพร้าวได้แตกต่างสายพันธุ์กันออกไป ดังนั้นมะพร้าวที่ทางเกษตรกรได้ปลูกดังกล่าวจึงกลายเป็นการสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication; GI) กล่าวคือ เป็นสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความคุ้มครองด้านทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง เนื่องจากมีการปลูกมายาวนานและมีลักษณะเด่นเฉพาะหรือเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน (สถาบันวิจัยพืชกรรมวิชาการเกษตร, 2562)

สถานการณ์มะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี กำลังเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญทั้งการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมการเมือง ด้านภูมิศาสตร์ และด้านการตลาด เป็นต้น ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดในยุคดิจิทัล สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่ทำให้การทำการเกษตรและเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอมต้องพยายามปรับตัว และมีการแข่งขันกันทางธุรกิจกันอยู่เสมอเพื่อให้สามารถอยู่รอดได้ และเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage) ที่เหนือกว่าคู่แข่ง เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานโดยการมีผลกำไรอย่างยั่งยืนมากกว่าคู่แข่ง อีกทั้งปัจจัยทางด้านความสามารถของเกษตรกรเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ความเชี่ยวชาญกว่าบุคคลอื่นหรือคู่แข่งก็จะยิ่งส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันได้เป็นอย่างมาก นำความรู้ที่มีมาใช้ในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่เหนือกว่าคู่แข่ง โดยเฉพาะกับการแข่งขันทางการผลิตสินค้าทางการเกษตรทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายและสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จากที่มีการส่งออกสูงมากขึ้นในทุกปีอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดราชบุรีได้หันมาปลูกมะพร้าว น้ำหอมเพิ่มขึ้นปีละ 20% อีกทั้งยังสามารถทำรายได้สูงมากกว่า 5 หมื่นบาทต่อปี ทำให้สถานการณ์การผลิตมะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรีเติบโตมากขึ้น ในการส่งออกผลิตภัณฑ์มะพร้าวไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์ จีน สิงคโปร์ และ เยอรมนี (จิรพร จารุกรสกุล, 2561) โดยมะพร้าว น้ำหอมจะมีราคาแพงในช่วงเดือนเมษายน พฤษภาคมและมิถุนายน เพราะเป็นช่วงที่อากาศร้อนจัดและไม่มีผลผลิตในตลาด แต่ประเทศไทยมีความโดดเด่นสามารถสร้างผลผลิตออกสู่ตลาดได้ แม้ราคาจะสูงขึ้น 1-2 บาทต่อลูกก็ตาม (SME Social Planet, 2562)

เป้าหมายหลักของการทำธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร หรือแม้แต่การบริการ ล้วนแต่มีเป้าหมายในการทำงาน คือ ความสำเร็จในการดำเนินงาน เป็นความสามารถในการดำเนินธุรกิจให้ได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจหรือบรรลุเป้าหมายที่ตั้งครได้กำหนดไว้ จำเป็นต้องมีการประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานธุรกิจเพื่อพิจารณาถึงความสำเร็จในแต่ละด้านตามวัตถุประสงค์ซึ่งนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นวิธีที่ช่วยให้มองเห็น

ภาพรวมในการดำเนินงานทั้งในองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และสร้างความสำเร็จให้แก่องค์กรได้ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2561)

จากเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้ว จึงเป็นที่มาของการวิจัยครั้งนี้ที่ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาถึงอิทธิพลที่ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรี เพื่อเป็นแนวทางนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันให้กับเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาถึงระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมภายนอก คุณลักษณะของผู้ประกอบการ การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จในการดำเนินงานของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของสภาพแวดล้อมภายนอก และคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ที่ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จในการดำเนินงานของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อศึกษาการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้ จะใช้การวิจัยเชิงปริมาณการระหว่าง วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) คือการวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรี โดยอำเภอที่มีการเพาะปลูกมะพร้าวเป็นจำนวนมากที่สุดใน 3 อันดับแรกของจังหวัดราชบุรี ได้แก่ อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอวัดเพลง อำเภอบางแพ รวมจำนวนเกษตรกรทั้งหมด 2,559 คน (สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี, 2564) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 346 ตัวอย่าง คือ เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรี เฉพาะในอำเภอที่มีการปลูกมะพร้าวเป็นจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอวัดเพลง อำเภอบางแพ ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน (Taro Yamane, 1973) พร้อมกับกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานที่มีระดับความเชื่อมั่น 95% และ

ให้ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5 เลือกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Stratified Random Sampling)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอมต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและความสำเร็จในการดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดราชบุรี โดยการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องเกี่ยวกับอิทธิพลของการรับรู้ที่ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและความสำเร็จในการดำเนินงานของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ แล้วจึงนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยอาศัยเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นและจำนวนข้อคำถามในแต่ละประเด็น โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย นำไปขอคำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบคุณภาพ เนื้อหา และการใช้ภาษา แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

3. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการตรวจสอบดัชนีความเที่ยงตรง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ซึ่งผลที่ได้จากการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 แสดงว่า ข้อคำถามที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

4. คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพ พร้อมจัดพิมพ์

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้งเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

6. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.98 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นสูง

7. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องและตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บตัวอย่างจากเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี จำนวน 346 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อศึกษาถึงระดับสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จในการดำเนินงานของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ซึ่งดำเนินการวิเคราะห์ในส่วนของสถิติพรรณนาด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมมติฐาน

3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรีแตกต่างกันใช้ T-Test และอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา แหล่งเงินทุน และประสบการณ์ด้านการประกอบอาชีพ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรีแตกต่างกันใช้ ANOVA (F-Test) ในการทดสอบสมมติฐาน

3.2 การทดสอบสมมติฐานข้อมูลด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ด้านความเป็นตนเอง ด้านความมีนวัตกรรม ด้านความกล้าเสี่ยง ด้านความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ และด้านความกล้าในการแข่งขัน ข้อมูลด้านการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันประกอบด้วย ด้านกลยุทธ์ต้นทุน ด้านการสร้างความแตกต่าง ด้านการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน และด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว และข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเทคโนโลยี ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรี โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยอาศัยตัวแปรอิสระเป็นตัวพยากรณ์ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นโดยรวมของสภาพแวดล้อมภายนอก

สภาพแวดล้อมภายนอก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการเมือง	3.26	0.823	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	3.32	0.833	ปานกลาง
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.83	0.636	มาก
ด้านเทคโนโลยี	3.82	0.625	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.56	0.563	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอม มีระดับความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายนอก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.563) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสังคมและวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.636) ด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.625) ด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.833) และ ด้านการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.823)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นโดยรวมของ

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความเป็นตนเอง	3.89	0.623	มาก
ด้านความมีนวัตกรรม	3.86	0.648	มาก
ด้านความกล้าเสี่ยง	3.61	0.681	มาก
ด้านความสามารถในการควบคุมสถานการณ์	3.80	0.622	มาก
ความกล้าในการแข่งขัน	3.88	0.646	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.81	0.516	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอม มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้ประกอบการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.516) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความเป็นตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.623) ความกล้าในการแข่งขัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.516) ด้านความมีนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.648) ด้านความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.622) และด้านความกล้าเสี่ยง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.681)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างรายได้เปรียบเทียบการแข่งขัน

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นโดยรวมของการสร้างรายได้เปรียบเทียบการแข่งขัน

การสร้างรายได้เปรียบเทียบการแข่งขัน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านกลยุทธ์ต้นทุน	3.82	0.586	มาก
ด้านการสร้างความแตกต่าง	3.93	0.584	มาก
ด้านการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน	3.96	0.656	มาก
ด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว	3.98	0.646	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.92	0.535	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอม มีระดับความคิดเห็นต่อการสร้างรายได้เปรียบเทียบการแข่งขัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.535) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.646) ด้านการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.656) ด้านการสร้างความแตกต่าง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.584) และด้านกลยุทธ์ต้นทุน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.586)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นโดยรวมของความสำเร็จในการดำเนินงาน

ความสำเร็จในการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการเงิน	3.84	0.610	มาก
ด้านลูกค้า	3.94	0.635	มาก
ด้านกระบวนการภายใน	4.06	0.665	มาก
ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา	3.92	0.656	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.94	0.558	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอม มีระดับความคิดเห็นต่อการสร้างความสำเร็จในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.558) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านกระบวนการภายใน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.665) ด้านลูกค้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.635) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.656) และด้านการเงิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.610)

ตอนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา แหล่งเงินทุน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ด้านการประกอบอาชีพเกษตรกร ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ยังจังหวัดราชบุรีต่างกัน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ยังจังหวัดราชบุรีที่มีข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา แหล่งเงินทุน และประสบการณ์ด้านการประกอบอาชีพเกษตรกร ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ยังจังหวัดราชบุรีที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อทดสอบความแตกต่างของรายค่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า 1) เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ยังจังหวัดราชบุรี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 30,000 บาท 2) เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ยังจังหวัดราชบุรี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไปส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ยังจังหวัดราชบุรี ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบไปด้วย ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเทคโนโลยี ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ยังจังหวัดราชบุรีต่างกัน พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Sig. = 0.000) และด้านเทคโนโลยี (Sig. = 0.000) ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ยังจังหวัดราชบุรีที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 3 คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ประกอบไปด้วย ด้านความเป็นตนเอง ด้านความมีนวัตกรรม ด้านความกล้าเสี่ยง ด้านความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ และความกล้าในการแข่งขันที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ยังจังหวัดราชบุรีต่างกัน พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ด้านความเป็น

ตนเอง (Sig. = 0.000) ด้านความมีนวัตกรรม (Sig. = 0.000) ด้านความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ (Sig. = 0.000) และความกล้าในการแข่งขัน (Sig. = 0.000) ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ส่วนคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ด้านความกล้าเสี่ยงที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรีที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 4 การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ประกอบไปด้วย ด้านกลยุทธ์ต้นทุน ด้านความมีนวัตกรรม ด้านการสร้างความแตกต่าง ด้านการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน และด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็วที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรีต่างกัน พบว่า การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ด้านกลยุทธ์ต้นทุน (Sig. = 0.000) ด้านความมีนวัตกรรม (Sig. = 0.000) ด้านการสร้างความแตกต่าง (Sig. = 0.000) ด้านการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน (Sig. = 0.000) และด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว (Sig. = 0.000) ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการศึกษาอิทธิพลของการรับรู้สภาพแวดล้อมภายนอกและคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จในการดำเนินงานของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรี มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการศึกษา พบว่า ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา แหล่งเงินทุน และประสบการณ์ด้านการประกอบอาชีพเกษตรกร ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรีไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนพร โพธิ์งาม (2561) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ประกอบการค้าในตลาดนัดชุมชนวัดไร่ขิง พบว่า ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการค้าไม่แตกต่างกัน รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวกร อโนรี (2564) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดราชบุรี พบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดราชบุรีที่มีปัจจัยด้านประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีความได้เปรียบในการแข่งขันไม่แตกต่างกัน

ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรีที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ ดวงมล วิเชียรสาร (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของผู้แทนยาบริษัทยาข้ามชาติในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าในอาชีพผู้แทนยา บริษัทยาข้ามชาติในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน

2. จากผลการศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเทคโนโลยี ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรีไม่ต่างกัน โดยสภาพแวดล้อมภายนอกมีความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน รวมถึงกลยุทธ์ และความได้เปรียบในการแข่งขันที่เหนือคู่แข่งได้ ซึ่งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จะทำให้เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ได้มองเห็นอุปสรรค หรือ โอกาสในการทำธุรกิจใหม่ ๆ อยู่เสมอ ที่จะช่วยให้สามารถวางแผนและตัดสินใจในการเอาชนะคู่แข่งได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แวยูแอ แวปา (2560) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพแวดล้อมภายนอกกับความคาดหวังของผู้ประกอบการธุรกิจการค้าชายแดนกรณีศึกษาจังหวัดยะลา พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นตัวชี้วัดในการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการเมือง และด้านเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรีที่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ ศิวกร อนันต์ (2564) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดราชบุรี พบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดราชบุรีที่มีปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก แตกต่างกัน มีความได้เปรียบในการแข่งขันไม่แตกต่างกัน

3. จากผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ด้านความเป็นตนเอง ด้านความมีนวัตกรรม ด้านความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ และความกล้าในการแข่งขัน ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรีไม่ต่างกัน ซึ่งคุณลักษณะของผู้ประกอบการ เป็นความสามารถ หรือลักษณะเด่นของผู้ประกอบการ ที่มีส่วนช่วยให้ธุรกิจเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล อีกทั้งมีส่วนสำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และมีส่วนช่วยให้การดำเนินกิจการประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสุมิตา นักเกษม และ ประสพชัย พสุนนท์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจบริการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถของผู้ประกอบการ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจบริการในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ส่วนคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ด้านความกล้าเสี่ยงที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรีที่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ วิสุมิตา นักเกษม และ ธีระวัฒน์ จันทิก (2562) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจบริการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถของ

ผู้ประกอบการ ซึ่งประกอบด้วย ความเป็นตัวของตัวเอง ความมีนวัตกรรม ความกล้าเสี่ยง ความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ และความแกร่งในการแข่งขัน ส่งผลเชิงบวกทางตรงต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจบริการในเขตกรุงเทพมหานคร

4. จากผลการศึกษา พบว่า การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ด้านกลยุทธ์ต้นทุน ด้านการสร้างความแตกต่าง ด้านการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน และความกล้าในการแข่งขัน และด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรีไม่ต่างกัน โดยความได้เปรียบในการแข่งขัน เป็นการนำเสนอสินค้าหรือบริการให้แก่ลูกค้าได้ตรงตามความต้องการ รวมถึงการเสนอสินค้าที่คู่แข่งไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ ด้วยการสร้างความแตกต่าง มีการตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างรวดเร็ว และมีการเจาะกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของธุรกิจ ซึ่งจะมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ และมีความเจริญเติบโตก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ปัญญาเรือง (2559) ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ความได้เปรียบในการแข่งขันที่มีต่อผลความสำเร็จในการดำเนินงาน ตามแนวคิด Balance Scorecard ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแปรรูปอาหารของจังหวัดสุพรรณบุรีพบว่า กลยุทธ์ความได้เปรียบในการแข่งขันมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของผู้ประกอบการ โดยการได้เปรียบในการแข่งขันด้านการสร้างความแตกต่าง และด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุนจะส่งผลต่อการดำเนินงานของกิจการให้ธุรกิจมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเทคโนโลยี ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี โดยด้านที่เกษตรกรให้ความสำคัญมากที่สุดเป็นลำดับแรก คือ ด้านสังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากสังคมและวัฒนธรรมที่ในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันออกไป รวมถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ค่านิยม ทัศนคติ ความต้องการและลักษณะของคนในสังคม เกษตรกรต้องให้ความสำคัญกับด้านดังกล่าว คอยติดตามกระแสนิยมของผู้บริโภคในปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ ทำความเข้าใจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างแม่นยำ ทำให้เกิดความพอใจสูงสุด และความได้เปรียบทางการแข่งขันที่เหนือกว่าคู่แข่ง และจะทำให้องค์กรสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ด้านความเป็นตนเอง ด้านความมีนวัตกรรม ด้านความกล้าเสี่ยง ด้านความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ และด้านความกล้าในการแข่งขัน ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี โดยด้านที่เกษตรกรให้ความสำคัญมากที่สุดเป็นลำดับแรก คือ ด้านความ

เป็นตนเอง โดยในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน สามารถทำงานได้ด้วยตนเอง มีการปฏิบัติงานด้วยความเป็นอิสระ เกษตรกรต้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และพยายามใช้ความสามารถในการสร้างโอกาสให้กับตนเองอย่างเต็มที่ รวมถึงในการดำเนินงานต้องสามารถตัดสินใจในสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี จะช่วยทำให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ในการดำเนินงาน ซึ่งถือเป็นจุดแข็งในการพัฒนาความสามารถขององค์กรและนำไปสู่ความได้เปรียบทางการแข่งขัน

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ประกอบด้วย ด้านกลยุทธ์ต้นทุน ด้านการสร้างความแตกต่าง ด้านการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน และด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรี โดยด้านที่เกษตรกรให้ความสำคัญมากที่สุดเป็นลำดับแรก คือ ด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว ดังนั้นเกษตรกรควรมุ่งเน้นให้การตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างคล่องตัว ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอสินค้าใหม่ การปรับปรุงสินค้าหรือแม้แต่การตัดสินใจของการบริหารจัดการ อาจจะมีการแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ รวมถึงมีการสอบถามข้อคิดเห็นของผู้บริโภคอยู่เสมอ เพื่อนำมาพัฒนาสินค้าให้ได้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด การตอบสนองอย่างรวดเร็วเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญสำหรับการจัดการเชิงกลยุทธ์ขององค์กรสมัยใหม่ นอกจากนี้เกษตรกรควรมีการวางแผนในการส่งมอบสินค้าให้ถูกต้อง ตรงต่อเวลา เนื่องจากเป็นสิ่งที่ลูกค้าทุกคนมีความต้องการและพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้มีการจำกัดขอบเขตการศึกษากลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรี เฉพาะในอำเภอที่มีการปลูกมะพร้าวเป็นจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอวัดเพลง อำเภอบางแพ ดังนั้นการศึกษาครั้งต่อไปควรขยายไปยังกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดอื่นที่น่าสนใจอีก เช่น เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หรือ จังหวัดชุมพร เป็นต้น

2.2 ในการศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ที่ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จในการดำเนินงานของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่จังหวัดราชบุรี อาจมีตัวแปรด้านอื่นๆ อีกที่ผู้วิจัยไม่ได้รวมไว้ในแบบสอบถามนี้ ดังนั้นควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพสำหรับปัจจัยอื่นๆ เพิ่มเติม และควรมีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ร่วมด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ละเอียดมากขึ้น สามารถนำมาอธิบายปัจจัยอื่นๆ ได้อย่างให้ครอบคลุมและนำไปสู่งานวิจัยที่ดีขึ้นต่อไป

2.3 ควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน จะทำให้เกษตรกรทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อนำมาหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงให้ตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2561). แผนยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ.2562 – 2564.

สืบค้น 15 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.dip.go.th/uploadcontent/abhimuk.pdf>

- กิตติศักดิ์ ทองมีทิพย์. (2564). การพัฒนาเกษตรกรรมของประเทศไทย. บทความวิชาการภาควิชา พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 136-140.
- กิตติพงษ์ ปัญญาเรือง. (2559). กลยุทธ์ความได้เปรียบในการแข่งขันที่มีต่อผลความสำเร็จในการดำเนินงานตามแนวคิด Balance Scorecard ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแปรรูปอาหารของจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงกมล วิเชียรสาร.(2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของผู้แทนยาบริษัทยาข้ามชาติในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เทคโนโลยีชาวบ้าน. (2565). ทำกินเกษตร. เทคโนโลยีชาวบ้าน ฉบับที่ 759 ปีถัดหลัง มกราคม 2565. สืบค้น 12 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.technologychaoban.com/magazine>
- รัตนพร โพธิ์งาม. (2561). กลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ประกอบการค้าในตลาดนัดชุมชนวัดไร่ขิง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิสุธิตา นักเกษม และ ชีระวัฒน์ จันทิก. (2562). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจบริการในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสาร Veridian E-Journal, Silpakorn University (ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ), 11(1), 2148-2167.
- วิสุธิตา นักเกษม และ ประสพชัย พสุนนท์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แวยูแอ แวปา. (2560). สภาพแวดล้อมภายนอกกับความคาดหวังของผู้ประกอบการธุรกิจการค้าชายแดน กรณีศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- ศิวกร โอโนริย์. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศูนย์สารสนเทศการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2564). การส่งออกสินค้าเกษตรของไทย. สืบค้น 12 ธันวาคม 2565, จาก <https://api.dtn.go.th>
- สถาบันวิจัยพืชกรรมวิชาการเกษตร. (2562). สถานการณ์มะพร้าวน้ำหอม. สืบค้น 15 ธันวาคม 2565, จาก https://www.doa.go.th/hort/?page_id=13874
- สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี. (2565). “เกษตรราชบุรี ขับเคลื่อนระบบการเกษตรเชิงพื้นที่ แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม”. สืบค้น 12 ธันวาคม 2565, จาก <http://www.ratchaburi.doe.go.th>

- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์. (2562). ประโยชน์ของมะพร้าวน้ำหอม. สืบค้น 14 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.opsmoac.go.th/surin-performance-preview>
- สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร. (2563). เทคโนโลยีและภูมิปัญญาชาวบ้าน. สืบค้น 12 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.arda.or.th/intro.php>
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2563). ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร. สืบค้น 12 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.oae.go.th>
- SME Social Planet. (2562). “มะพร้าวน้ำหอมออร์แกนิก” พืชเศรษฐกิจทำเงิน. สืบค้น 13 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.bangkokbanksme.com>
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: New York: Harper. & Row.